



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Index Quæstionum Articulorum Et Dvbiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

INDEX QVÆSTIONVM

ARTICVLORVM ET DVBIORVM.

QVÆSTIO LX.

De Essentia Sacramenti.

In octo Articulos diuisa.

- ART. 1. **V**trum Sacramentum sit in genere signi. 2
 ART. 2. **V**trum omne signum rei sacra sit Sacramentum. ibid.
 ART. 3. **V**trum Sacramentum sit signum unius rei tantum. ibid.
 ART. 4. **V**trum omne Sacramentum sit res sensibilis. ibid.
 DVB. **Q**ua sit integra Sacramenti ratio & definitio. ibid.
 ART. 5. **V**trum requirantur determinata res ad Sacramenta. 6
 ART. 6. **V**trum in significatione Sacramentorum requirantur verba. ibid.
 DVB. **V**trum omnia Sacramenta conficiantur rebus & verbis. ibid.
 ART. 7. **V**trum requirantur determinata verba. 7
 DVB. 1. **Q**ualia verba in Sacramentis requirantur. ibid.
 DVB. 2. **V**trum res, & verba in Sacramentis se habeant instar materia & forma. 8
 ART. 8. **V**trum liceat aliquid addere verbis sacramentalibus. 9
 DVB. 1. **Q**uot modis fiat mutatio in forma. ib.
 DVB. 2. **Q**uando intentio Ministri vincit Sacramentum. 10

QVÆSTIO LXI.

De necessitate Sacramentorum.

In quatuor Articulos diuisa.

- ART. 1. **V**trum Sacramenta sint necessaria ad humanam salutem. 11
 ART. 2. **V**trum ante peccatum fuerint homini Sacramenta necessaria. ibid.
 ART. 3. **V**trum post peccatum ante Christum debuerint esse Sacramenta. 12
 ART. 4. **V**trum post Christum debuerint esse aliqua Sacramenta. ibid.

QVÆSTIO LXII.

De principali effectu Sacramentorum, qui est gratia.

In sex Articulos diuisa.

- ART. 1. **V**trum Sacramenta sint causa gratiae. ibid.
 DVB. 1. **V**trum Sacramenta aliquando conferant primam gratiam iustificatiouis. 13
 DVB. 2. **Q**uando Sacramenta conferant gratiam. 14
 ART. 2. **V**trum gratia Sacramentalis aliquid addat super gratiam virtutum & donorum. ib.
 ART. 3. **V**trum Sacramenta nouae legis contineant gratiam. 16
 ART. 4. **V**trum in Sacramentis sit aliqua virtus gratiae causatiua. ibid.
 ART. 5. **V**trum Sacramenta nouae legis habeant virtutem ex Christi passione. 18
 ART. 6. **V**trum Sacramenta veteris legis gratiam conferant. ibid.

QVÆSTIO LXIII.

De effectu Sacramentorum qui est Character.

In sex Articulos diuisa.

- ART. 1. & 6. **V**trum Sacramenta imprimant Characterem, & quam ex illis. 18
 ART. 2. **V**trum Character sit spiritualis potestas. 19
 ART. 3. **V**trum Character sacramentalis sit Character Christi. ibid.
 ART. 4. **V**trum Character sit in potentijs anima sicut in subiecto. 20
 ART. 5. **V**trum Character insit anima indelebititer. ibid.

QVÆSTIO LXIV.

De Ministro Sacramenti.

In decem Articulos diuisa.

- ART. 1. **V**trum solus Deus operetur interius ad effectum Sacramenti. 21
 ART. 2. **V**trum Sacramenta solum sint ex institutione diuina. ibid.
 ART. 3. **V**trum Christus, ut homo, habuerit potestatem operandi internam effectum Sacramentorum. 22
 ART. 4. **V**trum potuerit Christus suam potestatem ministris communicare. ibid.
 ART. 5. **V**trum per malos ministros possint Sacramenta conferri. ibid.
 ART. 6. **V**trum mali administrantes Sacramenta peccent. 23
 DVB. 1. **V**trum peccator administrans Sacramentum in extremâ necessitate peccet mortaliter. 24
 DVB. 2. **A**n liceat interdum à ministris peccatoribus Sacramentum suscipere, si non ueris status illorum. ibid.
 DVB. 3. **A**n liceat aliquando accipere Sacramenta à ministro praesico ab Ecclesia per excommunicationem, aut suspensionem. 25
 ART. 7. **V**trum Angeli possint Sacramenta ministrare. 26
 ART. 8. **V**trum intentio ministri sit necessaria ad perfectionem Sacramenti. ibid.
 DVB. 1. **V**trum efficiatur Sacramentum, si in ministro sint intentiones aliquo modo contrariae. 27
 DVB. 2. **Q**ualis intentio requiratur. ibid.
 ART. 9. **V**trum fides ministri sit de necessitate Sacramenti. 29

QVÆSTIO LXV.

De numero Sacramentorum.

In quatuor Articulos diuisa.

- ART. 1. **V**trum debeant esse septem Sacramenta Ecclesiae. 19
 ART. 2. **V**trum Sacramenta conuenienter ordinentur secundum modum praedictum. 31
 ART. 3. **V**trum Sacramentum Eucharistia sit potissimum. ibid.
 ART. 4. **V**trum omnia Sacramenta sint ad salutem necessaria. ibid.

De Sacramentis in specie.

DE BAPTISMO

QVAESTIO LXVI.

Quantum ad ea quae ad ipsum Baptisma pertinent.

In duodecim Articulis diuisa.

- ART. I. *Virum* Baptismus sit ablutio. 32
 DVB. I. *Quid* sit Baptismus. ibid.
 DVB. 2. *Virum* ista ablutio consistat in actione, an in passione. ibid.
 ART. 2. *Virum* Baptismus sit institutus post Christi Passionem. 33
 DVB. I. *Quando* Baptismus sit institutus. ibid.
 DVB. 2. *Quando* lex Baptismi coeperit obligare. 34
 ART. 3. *Virum* aqua sit propria materia Baptismi. 35
 ART. 4. *An* debeat esse aqua simplex. 36
 ART. 5. *Virum* haec sit forma, Ego te Baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. ibid.
 DVB. 1. *Virum* actio baptizandi sit necessaria exprimenda. ibid.
 DVB. 2. *Virum* necesse sit exprimere personam qua baptizatur. 37
 DVB. 3. *Si quis* sic diceret, Ego te Paulum baptizo &c. & hic non esset Paulus, sed Petrus, *virum* esset validus Baptismus. ibid.
 DVB. 4. *Virum* necesse sit dicere, in nomine, non in nominibus. ibid.
 DVB. 5. *Virum* praepositio in & coniunctio & sint de essentia forma. 38
 DVB. 6. *Virum* valeat Baptismus in nomine Genitoris, Geniti, & procedentis ab utroque. ibid.
 ART. 6. *Virum* in nomine Christi possit dari Baptismus. ibid.
 ART. 7. *Virum* immersio in aqua sit de necessitate Baptismi. 39
 DVB. 1. *Virum* necessarium sit, ut aqua immediate tangat corpus. ibid.
 DVB. 2. *Quanta* corporis pars abluenda est. 40
 ART. 8. *Virum* trina immersio sit necessaria ad substantiam Baptismi. ibid.
 DVB. 1. *Si* infans moreretur ante tertiam immersionem, *virum* conferretur baptizatus. ibid.
 DVB. 2. *Virum* tota ablutio, seu immersio, praesertim quando sit per motum localem aquae per corpus, vel corporis per aquam, sit de substantia Sacramenti. ibid.
 DVB. 3. *Virum* ad rationem Baptismi, quando sit per immersionem necessaria sit succedens immersio. 41
 ART. 9. *Virum* Baptismus possit iterari. ibid.
 DVB. 1. *Quas* poenas incurrant, qui rebaptizant, vel rebaptizantur. ibid.
 DVB. 2. *Virum* haec poena incurratur quando intercedit ignorantia. 42
 DVB. 3. *Virum* qui coacte rebaptizat, vel rebaptizatur sit irregularis. ibid.
 DVB. 4. *Quando* licitum sit baptizare sub conditione. 43
 ART. 10. *Virum* ritum quo Ecclesia in baptizando utitur, sit conueniens. ibid.

ART. 11. *Virum* conuenienter describantur tria baptismata. ibid.DVB. 1. *Virum* infantes baptismis sanguinis, seu martyrio sanctificentur. ibid.DVB. 2. *Virum* baptismus sanguinis iustificet adultos, & quomodo. 44DVB. 3. *Quomodo* martyrium conferat gratiam. 46ART. 12. *Virum* Baptismus sanguinis sit potissimus inter alia baptismata. ibid.

QVAESTIO LXVII.

De Ministro Baptismi.

In octo Articulis diuisa.

ART. 1. *Virum* ad officium Diaconi pertineat baptizare. ibid.ART. 2. *Virum* ad officium Sacerdotis pertineat baptizare. 47ART. 3. *Virum* Laicus possit baptizare. ibid.ART. 4. *Virum* mulier possit baptizare. ibid.ART. 5. *Virum* non baptizatus possit baptizare. 48ART. 6. *Virum* plures possunt simul unum baptizare. ibid.DVB. 1. *Virum* sit verus baptismus si duo sic simul baptizent: ego te baptizo si alius te non baptizat. ibid.DVB. 2. *An* sit legitimus baptismus si uterque utatur hac forma, nos te baptizamus. 49ART. 7. & 8. *Virum* requiratur aliquis qui a fonte leuet, qui teneatur ad eius instructionem. ibid.

QVAESTIO LXVIII.

De suscipientibus Baptismum.

In duodecim Articulis diuisa.

ART. 1. *Virum* omnes teneantur ad susceptionem Baptismi. 50ART. 2. *Virum* sine Baptismo possit aliquis saluari. ibid.ART. 3. *Virum* Baptismus sit differendus. 51DVB. *Virum* Ecclesia possit constituere tempus ultra quod Baptismus non possit differri, scilicet potest determinare tempus Communionis. ibid.ART. 4. *Virum* peccatores sint baptizandi. ibid.ART. 5. *Virum* peccatoribus baptizatis sint imponenda opera satisfactoria. 52ART. 6. *Virum* peccatores ad Baptismum accedentes teneantur peccata sua confiteri. ibid.ART. 7. *Virum* ex parte baptizati requiratur intentio suscipiendi Baptismi. ibid.ART. 8. *Virum* requiratur fides ex parte baptizati. 53ART. 9. *Virum* infantes sint baptizandi. ibid.DVB. 1. *Virum* Baptismus reipsa susceptus sit infantibus omnino necessarius ad salutem. 54DVB. 2. *Quando* teneantur parentes suos liberos baptizare. 56ART. 10. *Virum* infantes Iudaeorum vel aliorum Infidelium inuitis parentibus sint baptizandi. ibid.DVB. *Virum* censendus sit verus Baptismus qui infantibus Infidelibus conferunt inuitis eorum parentibus. 58ART. 11. *Virum* in maternis uteris possint baptizari. ibid.ART. 12. *Virum* furiosi, & amentes debeant baptizari. ibid.

QVAE.

QVÆSTIO LXXIX.

De effectibus Baptismi.

In Decem Articulis diuisa.

- ART. 1. 2. 3. Vtrum per baptismum tollatur omnis culpa, & pena. 59
 ART. 4. 6. Vtrum per baptismum conferantur tam adultis, quam infantibus gratia & virtutes. 60
 ART. 8. Vtrum baptismus in omnibus aequalem effectum habeat. 61
 ART. 9. Vtrum fictio animi baptismi effectum impediat. 62

DVB. 1. Vtrum effectus peccati impediat gratiam baptismi. ibid.

DVB. 2. Que dispositio requiratur ad effectum baptismi. ibid.

- ART. 10. Vtrum fictione recedente baptismus consequatur suum effectum. 64

DVB. 1. Vtrum recedente fictione baptismus totum effectum conferat, quæ contulisset si fictio non intercessisset. ibid.

DVB. 2. Quis actus necessarius est ad tollendam fictionem (id est, indispotionem negatiuam, vel contrariam) vt baptismus effectum suum habeat. 65

DVB. 3. Vtrum solus baptismi sit proprium vt eius effectus redeat. 66

QVÆSTIO LXX.

De Circumcisione.

- ART. 4. Vtrum Circumcisio gratiam iustificantem contulerit. 67

QVÆSTIO LXXI.

De Cæremonijs Baptismi.

Vtrum Cæremonia Baptismi sint recipienda, & quam vim habeant. 70

QVÆSTIO LXXII.

De Confirmatione.

In duodecim Articulis diuisa.

- ART. 1. Vtrum Confirmatio sit sacramentum. 72

DVB. Quando hoc sacramentum sit institutum. 73

- ART. 2. Vtrum Chrisma sit conueniens materia huius sacramenti. ibid.

- ART. 3. Vtrum sit de necessitate huius sacramenti, vt Chrisma fuerit ab Episcopo consecratum. 75

DVB. 1. Vtrum hæc benedictio, seu consecratio Chrismatis sit de necessitate sacramenti. ib.

DVB. 2. An hæc benedictio necessario fieri debeat ab Episcopo. 76

- ART. 4. Vtrum hæc sit conueniens forma confirmationis: Consigno te signo Crucis &c. ib.

- ART. 5. Vtrum sacramentum confirmationis imprimat characterem. ibid.

- ART. 6. Vtrum character confirmationis præsupponat characterem baptismi. 77

DVB. 1. Vtrum Confirmatio det maiorem gratiam, quam baptismus. ibid.

DVB. 2. Que dispositio requiratur ad gratiam huius sacramenti. ibid.

- ART. 8. Vtrum hoc sacramentum sit omnibus exhibendum. 78

DVB. 1. Vtrum hoc sacramentum sit conferendum Infantibus ante usum rationis. ibid.

DVB. 2. Vtrum confirmatio sit præcepti, an consilij tantum. ibid.

- ART. 9. Vtrum hoc Sacramentum sit conferendum in fronte. 79

- ART. 10. Vtrum is qui confirmatur debeat teneri ab aliquo. ibid.

- ART. 11. Vtrum solus Episcopus hoc sacramentum conferre possit. 80

DVB. Vtrum Summus Pontifex collationem Confirmationis possit Presbyteris delegare. ibid.

- ART. 12. Vtrum ritus cuius sacramenti sit conueniens. 81

QVÆSTIO LXXIII.

De SS. Sacramento Eucharistiæ.

In Sex Articulis diuisa.

- ART. 1. Vtrum Eucharistia sit Sacramentum. 81

DVB. Cum quatuor concurrant ad Eucharistiam, scilicet, Verba consecrationis, Species panis & vini, Corpus Christi, & eius Sûptio: quidnam ex his proprie sit Sacramentum Eucharistiæ. 82

- ART. 2. An hoc sacramentum sit vnum Sacramentum, an plura. 84

- ART. 3. Vtrum Eucharistia sit de necessitate salutis. ibid.

DVB. Vtrum verè Eucharistia sit medium ad salutem necessarium in re, vel in voto, sicut baptismus omnibus est necessarius, & penitentia relapsis. ibid.

- ART. 4. Vtrum conuenienter pluribus nominibus hoc sacramentum nominetur. 85

- ART. 5. Vtrum institutio huius Sacramenti fuerit conueniens. ibid.

- ART. 6. Vtrum Agnus paschalis fuerit præcipua figura huius sacramenti. 86

QVÆSTIO LXXIV.

De materia Eucharistiæ quantum ad speciem.

In Octo Articulis diuisa.

- ART. 1. Vtrum materia huius sacramenti sit panis, & vinum. 87

- ART. 2. Vtrum requiratur determinata quantitas panis, & vini. ibid.

DVB. 1. Vtrum quantumuis parua quantitas possit consecrari. ibid.

DVB. 2. Que præsentia materia requiratur, vt possit consecrari. 88

DVB. 3. Vtrum minister mente debeat determinare id, quod consecrandum est. ibid.

- ART. 3. Vtrum requiratur vt sit panis triticus. ibid.

DVB. 1. Vtrum panis ex secali, spelta, amylo, sit consecrabilis. ibid.

- ART. 4. Vtrum debeat esse panis azymus. 89

- ART. 5. Vtrum Vinum vitis sit propria materia huius sacramenti. 91

- ART. 6. An aqua sit vino miscenda. 92

- ART. 7. Vtrum permixtio aqua sit de necessitate huius sacramenti. ibid.

- ART. 8. Vtrum aqua debeat in magna quantitate apponi. ibid.

DVB. Vtrum si ante consecrationem aqua nondum sit mutata in vinum, conuertatur in sanguinem, sicut vinum. ibid.

QVÆSTIO LXXV.

De Conuersione panis & vini, in Corpus & Sanguinem Christi.

In Octo Articulis diuisa.

- ART. 1. Vtrum in Eucharistia sit verè corpus Christi, an solum sicut in signo. 93

H h h iij ART. 2.

- ART. 2.** *Verum post consecrationem remaneat substantia panis, & vini in sacramento.* 103
DVB. 1. *Verum maneat existentia panis, vel etiam gradus aliquis substantialis.* 106
DVB. 2. *Verum si substantia panis non cõuerteretur in corpus Christi, sed maneret, posset ibidem poni corpus Christi per diuinam potentiam.* 107
ART. 3. *Verum substantia panis & vini per cõsecrationem annihilatur.* *ibid.*
ART. 4. *Verum panis possit conuerti in corpus Christi.* 108
DVB. 1. *Qua actione fiat hæc cõuersio, & quis sit formalis terminus huius actionis.* *ibid.*
DVB. 2. *Quomodo differat hæc actio à creatione, seu actione creatura.* 110
DVB. 3. *Verum Deus rem quamuis possit cõuertere in aliud.* 111
ART. 5. *Verum remaneant accidentia panis, & vini post conuersionem.* 112
ART. 6. *Verum facta consecratione remaneat in hoc sacramento forma substantialis panis.* *ibid.*
ART. 7. *Verum illa conuersio fiat in instanti.* *ibid.*
ART. 8. *Verum hæc sit falsa, Ex pane fit corpus Christi.* *ibid.*
- QVÆSTIO LXXVI.**
De modo quo Christus est in hoc Sacramento.
In Octo Articulos diuisa.
- ART. 1. & 2.** *Verum totus Christus sit in hoc sacramento sub vtraque specie.* 113
DVB. 1. *Quid præcisè includit corpus quatenus est hic ex vi verborum.* *ibid.*
DVB. 2. *Verum Verbu diuinu sit in Eucharistia per concomitantiam, an ex vi verboru.* 114
ART. 3. *Verum totus Christus sit sub quâlibet parte specierum panis, & vini.* 115
ART. 4. *Verum quantitas dimensua corporis Christi sit in hoc sacramento.* 116
DVB. 1. *Verum quantitas, & cetera accidentia sint in Eucharistia concomitanter.* 117
DVB. 2. *Quomodo intelligendum sit, quod ait D. Thomas quantitatem corporis Christi existere sub singulis partibus hostie, eo quod sit ibi concomitanter.* 118
ART. 5. *Verum corpus Christi sit in hoc sacramento, sicut in loco.* *ibid.*
DVB. 1. *Verum saltè respectu spatij sit velut in loco? spatium enim manet immobile dū transfertur corpus Christi, sicut locus manet immobilis dū transfertur locatu.* *ibid.*
DVB. 2. *Verum sit hic circumscriptiuè, an definitiuè.* *ibid.*
ART. 6. *Verum Christi corpus sit mobiliter in hoc sacramento.* *ibid.*
DVB. 1. *A quo moueatur corpus Christi, dum mouentur species.* 119
DVB. 2. *Veru mutatio facta in corpore Christi, quatenus est in Eucharistia, etiam fiat in illo, vt est in celo, vel contrariè? Idem quæri potest de omni corpore existente in duobus locis.* *ibid.*
DVB. 3. *Verum corpus Christi vt est in Eucharistia possit à causis naturalibus immutari alia mutatione, quam motu locali.* 120
DVB. 4. *Quomodo corpus Christi desinat esse in Eucharistia.* *ibid.*
ART. 7. *Verum corpus Christi prout est in hoc sacra-*

ramento, possit videri ab aliquo oculo saltem glorificato. 121

DVB. 1. *An saltem intellectu possit conspici hoc corpus, & quomodo.* 122

DVB. 2. *Verum Christus possit, videre in sacramento oculo corporali ea quæ circumstant hostiam, vel alias operationes sensuum, aut intellectus habere.* *ibid.*

ART. 8. *Verum quando in hoc sacramento miraculosè apparet caro, vel puer, sit ibi corpus Christi.* *ibid.*

QVÆSTIO LXXVII.

De remanentibus accidentibus in Sacramento.

In Octo Articulos diuisa.

ART. 1. *Verum accidentia remaneant sine subiecto in hoc sacramento.* 123

DVB. 1. *Quomodo possit ferri, vt accidens sit sine subiecto, cum accidentis esse sit inesse, & accidens omne debeat individuari à subiecto.* *ibid.*

DVB. 2. *Verum vt accidens per se existat, debeat illi addi aliquis modus positiuus, qui sit veluti subsistentia per se.* *ibid.*

ART. 2. *Verum quantitas panis, & vini sit aliorum accidentium subiectum.* 124

ART. 3. *Verum species possint aliquid extrinsecum immutare.* 125

ART. 4. *Verum species possint corrumpi.* *ibid.*

ART. 5. & 6. *Verum ex speciebus sacramentalibus possit aliquid generari, vel nutriri.* *ibid.*

ART. 7. *Verum species sacramentales frangatur.* 126

ART. 8. *Verum aliquis liquor vino consecrato possit admisceri.* *ibid.*

QVÆSTIO LXXVIII.

De forma Sacramenti Eucharistie.

In Sex Articulos diuisa.

ART. 1. *Verum hæc sit forma huius sacramenti, Hoc est corpus meum. Hic est calix sanguinis mei.* 127

DVB. 1. *Verum his verbis fiat consecratio ab Ecclesia.* *ibid.*

DVB. 2. *Verum Dominus eisdem verbis consecrauerit, quibus nos.* 128

ART. 2. *Verum hæc sit conueniens forma consecrationis panis, Hoc est corpus meum.* 129

ART. 3. *Verum hæc sit conueniens forma calicis, Hic est calix sanguinis mei &c.* 130

ART. 4. *Verum prædictis verbis insit aliqua vis creatua effectiua consecrationis.* 131

ART. 5. *Verum prædictæ locutiones sunt veræ.* *ibid.*

DVB. 1. *Verum hæc verba, Hoc est corpus meum, dicantur à sacerdote tantummodo historice, seu narrando: an etiam affirmando.* *ibid.*

DVB. 2. *Verum hæc oratio, Hoc est corpus meum, operetur quatenus est vera? an alio modo, scilicet quatenus est neutra, id est, neque vera, neque falsa.* *ibid.*

QVÆSTIO LXXIX.

De Effectibus Sacramenti Eucharistie.

DVB. 1. *An hoc sacramentum aliquando cõferat primam gratiam? & consequenter an aliquando deleat culpam peccati mortalis.* 132

DVB. 2. *Veru eo momento, quo confertur gratia habitualis in Eucharistia, necesse sit habere actualem deu orationem, & non peccare venialiter.* *ibid.*

DVB. 3.

DVB. 3. Quando hoc sacramentum conferat hanc gratiam. 133
 DVB. 4. Vtrum Eucharistia post manducationem nihil amplius conferat gratia habitualis. ibid.
 DVB. 5. De alijs effectibus Eucharistiae. 134

QVAESTIO LXXX.
 De sumptione huius Sacramenti.
 In Duodecim Articulos diuisa.

ART. 4. Vtrum peccator sumens corpus Christi sacramentaliter, peccet. 135
 DVB. 1. Vtrum peccator, qui sibi conscius mortalis peccati, debeat illud confiteri ante communionem, praesertim si omnino existimet se contritum. 136
 DVB. 2. quando liceat communicare, vel celebrare absq; praesentia confessione ei, qui sibi conscius est peccati mortiferi. ibid.
 ART. 5. Vtrum accedere ad hoc sacramentum cum conscientia peccati mortalis sit grauisimum omnium peccatorum. 138
 ART. 6. Vtrum Sacerdos debeat denegare Eucharistiam peccatori penenti. ibid.
 ART. 7. Vtrum nocturna pollutio impediat a communione. 139
 ART. 8. Vtrum cibus, vel potus praesumptus impediat communionem. ibid.
 DVB. Quanam sumpta aduersus malignam auram: Quae oris ablutio: Quae ciborum praegustatio impediant sacra Eucharistiae sumptionem. 140
 ART. 9. Vtrum non habentibus usum rationis sit dandum hoc sacramentum. 141
 ART. 10. Vtrum liceat quotidie hoc Sacramentum suscipere. ibid.
 ART. 11. Vtrum omnino liceat a communione abstinere. ibid.
 DVB. 1. Quinam obligentur hoc praecipio communionis. 142
 DVB. 2. Quando obliget hoc praecipium communionis. ibid.
 ART. 12. Vtrum liceat corpus Christi sumere sine sanguine. 143
 DVB. 1. Vtrum Communio sub vtraque specie iure diuino sit Laicis praecipua. 144
 DVB. 2. Vtrum solum Sacerdotes teneantur iure diuino sub vtraque specie hoc Sacramentum consecrare & sumere. 146

QVAESTIO LXXXI.
 De modo quo Christus vsus est hoc Sacramento.
 In Quatuor Articulos diuisa.

ART. 1. Vtrum Christus sumpserit corpus suum, & sanguinem. 147
 ART. 2. Vtrum Christus dederit Iudae corpus suum. ibid.
 ART. 3. Vtrum Christus sumpserit & dederit Discipulis suis corpus impassibile. 148
 ART. 4. Vtrum si hoc Sacramentum fuisset seruatum, vel consecratum in triduo mortis, Christus ibi fuisset mortuus. ibid.

QVAESTIO LXXXII.
 De Ministro huius Sacramenti.
 Hic tribus Articulis tractata.

ART. 1. Vtrum consecrare hoc Sacramentum sit propria Sacerdotis. 148
 ART. 2. Vtrum plures Sacerdotes possint eandem hostiam consecrare. 149

ART. 3. Vtrum dispensatio huius Sacramenti pertineat ad solum Sacerdotem. ibid.
 DVB. Vtrum requiratur iurisdictio ad Eucharistiae dispensationem. 150

QVAESTIO LXXXIII.
 De ritu huius Sacramenti.
 In Sex Articulos diuisa.

ART. 1. Vtrum Christus in hoc Sacramento immoletur. 151
 DVB. 1. Vtrum omne opus bonum quo Deum honoramus, sit proprie dictum sacrificium. ib.
 DVB. 2. Quid sit sacrificium proprie dictum. 152
 DVB. 3. Quotplex sit sacrificium. 153
 DVB. 4. Vtrum liceat hoc tempore offerre agnum, vel quid simile in sacrificium. 154
 DVB. 5. Vtrum Eucharistia in Ecclesia vere, & proprie offeratur in sacrificium. ibid.
 DVB. 6. In quibus actionibus consistat hoc sacrificium. 158
 Qua ratione consecratio ad essentiam huius sacrificij pertineat. 159
 Queritur, quid sentiendum de quatuor subiectis propositionibus. 161
 DVB. 7. Quibus modis hoc sacrificium suam fructum conferat. 162
 DVB. 8. Quem fructum conferat. 163
 DVB. 9. Quibus conferat sacrificium suos fructus. 165
 De ijs pro quibus hoc sacrificium offertur. 166
 DVB. 10. Vtrum hoc sacrificium habeat effectum aliquo modo infinitum. 168

ART. 2. &c. De requisitis ad sacrificium Missae. 170
 De Sacerdote. ibid.
 De Ministrante. ibid.
 De Materia. 171
 De Tempore. ibid.
 De Loco. 172
 De Vestibus & Vasis sacris. 173
 De Precibus, & Caeremonijs. ibid.

De Sacramento Penitentiae.
 QVAESTIO LXXXIV.
 De Penitentia vt est Sacramentum.
 In decem Articulos diuisa.

ART. 1. Vtrum Penitentia sit Sacramentum. 174
 DVB. 1. Vtrum in hoc Sacramento sint distinguenda illa tria, qua in alijs plerisque reperuntur, scilicet Sacramentum tantum, res tantum; & res & Sacramentum simul. 176
 DVB. 2. Vtrum verum sit quod habet D. Thomas, Primum esse causam secundi, & secundum tertij. ibid.

ART. 2. Vtrum peccata sint propria materia huius Sacramenti. 177
 DVB. Cur in hoc Sacramento non sit aliqua materia externa corporalis; vt aqua, oleum, panis, sicut in alijs Sacramentis. ibid.

ART. 3. Vtrum haec sit forma huius Sacramenti, Ego te absoluo. ibid.
 DVB. 1. Quae sensum habeat haec forma. 178
 DVB. 2. Vtrum verbis absolutionis possit addi aliqua conditio. 179

ART. 4. Vtrum impositio manuum Sacerdotis sit necessaria. ibid.
 ART. 5. Vtrum hoc Sacramentum sit necessarium ad salutem. ibid.
 ART. 6. & 7. Vtrum penitentia sit secunda tabula post naufragium.

- nastragium? & utrum hoc Sacramentum fuerit conuenienter in lege noua institutum. 180
- DVB. 1. *Ubi & quando hoc Sacramentum sit institutum.* ibid.
- DVB. 2. *Utrum ratio naturalis dicat sine ulla reuelatione, dolorem peccati esse necessarium, & huius doloris esse aliquam edendam signa.* ibid.
- ART. 8. & 9. *Utrum homo debeat usque ad finem vite penitere, idque continuo.* 181
- ART. 10. *Utrum Sacramentum Penitentiae debeat iterari.* ibid.
- QVAESTIO LXXXV.
De Penitentia, ut est virtus.
In Sex Articulis diuisa.
- ART. 1. *Utrum Penitentia sit virtus.* 181
- ART. 2. *Utrum Penitentia sit virtus specialis.* 183
- ART. 3. *Utrum virtus penitentiae sit species iustitiae.* 184
- ART. 4. *Utrum Penitentia sit in voluntate, an in appetitu sensitivo.* 185
- DVB. 1. *Utrum in parte sensitiva non sit etiam aliquis habitus penitentiae.* 186
- DVB. 2. *An penitentia sit solum in peccatoribus.* ibid.
- ART. 5. *Utrum principium penitentiae sit ex timore.* ibid.
- ART. 6. *Utrum penitentia sit prima virtutum.* 187
- QVAESTIO LXXXVI.
De effectu Penitentiae quoad peccatorum mortalium remissionem.
In Sex Articulis diuisa.
- ART. 1. *Utrum omnia peccata mortifera per penitentiam remoueri possint.* 188
- DVB. *Utrum omnes homines possint agere penitentiam de suis peccatis.* 189
- ART. 2. *Utrum sine Penitentia peccatum mortiferum possit remitti.* ibid.
- DVB. 1. *An saltem per potentiam Dei absolutam, qua praeter legem ordinatam potest operari, possit peccatum mortiferum sine penitentia remitti.* 190
- DVB. 2. *Utrum illa penitentia, qua est necessaria ad remissionem peccati mortiferi, requirat expressam & formalem detestationem peccati; ita ut sine hac peccatum non condonetur.* ibid.
- ART. 3. *Utrum per penitentiam possit unum peccatum sine altero remitti.* 191
- DVB. *Utrum homo possit penitere de uno peccato, sic tamen ut non peniteat de alijs a se commissis.* ibid.
- ART. 4. *Utrum remissa culpa per penitentiam, maneat reatus poenae.* 192
- ART. 5. *Utrum remissa culpa mortali, tollantur omnes reliquiae peccati.* 193
- ART. 6. *Utrum remissio culpa sit effectus penitentiae.* ibid.
- QVAESTIO LXXXVII.
De remissione venialium peccatorum.
In quatuor Articulis diuisa.
- ART. 1. *Utrum peccatum veniale sine penitentia remitti possit.* 194
- DVB. *Quomodo remittatur culpa venialis, in in qua quis ex hac vita discidit.* 195
- ART. 2. *Utrum ad remissionem peccati venialis requiratur gratia infusa.* 196
- DVB. *Utrum quoties gratia homini infundatur, toties etiam peccata venialia remittantur.* ibid.
- ART. 3. *Utrum peccata venialia remittantur per aspersionem aquae benedictae, & similia.* 197
- DVB. *Qua vi hac deleantur culpas veniales.* ibid.
- ART. 4. *Utrum peccatum veniale possit remitti sine mortali.* 198
- QVAESTIO LXXXVIII.
De reditu peccatorum per penitentiam dimissorum.
In quatuor Articulis diuisa.
- ART. 1. *Utrum peccata remissa redeant per sequens peccatum.* 199
- DVB. *An saltem per potentiam absolutam Dei, fieri possit, ut peccata remissa integrè redeant.* 201
- ART. 2. *Utrum peccata dimissa redeant per ingratitude, qua peculiari modo est in quatuor generibus peccatorum.* ibid.
- DVB. *Utrum maius peccatum sit quod committitur contra innocentiam, an quod contra beneficium remissionis peccatoris.* ib.
- QVAESTIO LXXXIX.
De recuperatione virtutum per penitentiam.
DVB. *circa quinque primos articulos. Utrum per penitentiam restituatur homini tota gratia pristina, & omnia merita quae habuit prius.* 202
- ART. 6. *Utrum opera mortua per penitentiam viuificentur.* 204
- QVAESTIO XC.
De partibus penitentiae in generali.
DVB. *circa tres primos articulos. Quot, & quae sint partes penitentiae.* 205
- ART. 4. *Utrum penitentia conuenienter diuidatur in penitentiam ante baptismum, & in penitentiam post baptismum.* 206
- IN ADDITIONES D. THOMAE.
QVAESTIO I.
De Contritione, Quae est prima pars Sacramenti Penitentiae.
Quid sit Contritio.
- DVB. 1. *Utrum contritio essentialiter sit detestatio, an dolor.* 207
- DVB. 2. *Utrum ad contritionem requiratur propositum non peccandi impostum, & quale.* 208
- DVB. 3. *Utrum contritio includat etiam propositum constituendi, & satisfactionem ex arbitrio Sacerdotis.* ibid.
- DVB. 4. *Quomodo differat contritio proprie dicta ab attritione.* 209
- DVB. 5. *Utrum omnes haec attritiones sufficiant, saltem cum Sacramento, ad iustificationem.* ibid.
- DVB. 6. *Utrum attritio in Sacramento penitentiae debeat esse excusata contritio a penitente.* 210
- QVAESTIO II.
De obiecto Contritionis.
- DVB. 1. *Utrum ante institutum Sacramentum Penitentiae fuerit necessaria distincta contritio peccatorum mortiferorum.* 211
- DVB. 2. *Utrum post institutum Sacramentum penitentiae sit necessaria particularis contritio.* ibid.
- DVB. 3.

DVB. 3. *Virum de peccatis obliis sit necessa-
ria aliqua contritio.* 212

QVAESTIO III.
De Quantitate Contritionis.

DVB. 1. *Virum contritio debeat esse summus
dolor appretiativè.* 212

DVB. 2. *Virum de maiori peccato sit magis
dolendum appretiativè.* 213

DVB. 3. *Virum etiam debeat esse dolor sum-
mus intensivè in contritione.* ibid.

DVB. 4. *Virum contritio saltem requirat
aliquam certam perfectionem intensivam,
vel continuationem ut sit vera contritio.* 214

QVAESTIO IV.
De Tempore Contritionis.

DVB. 1. *Virum sit aliquod praeceptum divi-
num obligans ad contritionem.* 215

DVB. 2. *Quando hoc praeceptum obliget.* 216

DVB. 3. *Virum peccator teneatur in Pas-
chate conteri, sicut tenetur confiteri.* 217

QVAESTIO V.
De effectu Contritionis.

DVB. *Virum contritio possit delere peccata &
infligare hominem sine reali perceptione
Sacramenti.* 218

QVAESTIO VI.
De Confessione & eius necessitate:

Qua est secunda pars Sacramenti Penitentiae.

DVB. 1. *circà ART. 1. & 2. Virum confessio
omnium peccatorum mortiferorum, sit iure
divino necessaria ad salutem.* 220

DVB. 2. *Virum peccata venialia sint neces-
sario confitenda.* 225

DVB. 3. *Quo loco confessio sit praecepta in S.
Scriptura.* ibid.

ART. 3. *Virum omnes ad confessionem teneantur.* 226

ART. 4. *Virum quis teneatur confiteri peccatum quod
non habet.* ibid.

ART. 5. *Virum peccator teneatur statim confiteri.* ibid.

DVB. 1. *Quando praeceptum confessionis obli-
get iure divino.* ibid.

DVB. 2. *Virum Ecclesia potuerit tempus cõ-
fessionis determinare? & quo iure.* 227

DVB. 3. *Quodnam sit illud tempus, quo iure
Ecclesiastico tenemur confiteri.* ibid.

DVB. 4. *An is qui neque antea toto anno, ne-
que in quadragesima est confessus, teneatur
post tempus Paschale statim confiteri: an
verò possit expectare alteram quadragesi-
mam.* ibid.

DVB. 5. *Virum qui probabiliter putat se tẽ-
pore debito non habiturum confessorem, te-
neatur tempus praevènire.* 220

DVB. 6. *Virum pueri obligentur hoc praecepto
annuae confessionis.* ibid.

DVB. 7. *Virum is, qui solum habet venialia,
teneatur singulis annis confiteri.* ibid.

DVB. 8. *Virum Ecclesia possit praecepere ve-
nialium confessionem.* 229

ART. 6. *Virum possit cum aliquo dispensari ne confi-
teatur.* ibid.

QVAESTIO VII.
De Ministro Confessionis.

Circà Articulum 1. & 2.

DVB. 1. *Virum Minister confessionis sit so-
lus sacerdos.* 230

DVB. 2. *Virum in Sacerdote cui sit confessio,
sit necessaria iurisdictio.* 231

DVB. 3. *Virum Sacerdos hanc iurisdictio-
nem habeat ex sua ordinatione, an ab Ec-
clesia.* ibid.

DVB. 4. *Virum fideles privati, sua auctori-
tate possint se subycere cuius sacerdoti, ut
ab eo absolvantur.* 232

DVB. 5. *Virum, ut quis possit habere plenam
iurisditionem ad absolvendum à peccatis,
requiratur approbatio Ordinarij.* ibid.

DVB. 6. *Virum quivis Sacerdos habeat ple-
nam potestatem in venialibus & vnde.* 233

DVB. 7. *Virum omnes Sacerdotes habeant
plenam potestatem in peccata mortifera, alias
rite confessa.* 234

DVB. 8. *Virum quivis Sacerdos possit absol-
vere quemvis fidelem in articulo mor-
tis.* ibid.

DVB. 9. *An eandem potestatem habeant om-
nes Sacerdotes in periculo mortis: ut dum
praelium, periculosa tempestas, partus pe-
niculosus.* ibid.

ART. 4. *Virum necesse sit confiteri proprio sacer-
dote.* ibid.

ART. 5. *Virum quis ex privilegio superioris possit al-
teri confiteri.* ibid.

DVB. 1. *Virum ratihabitio proprij Sacerdo-
tis sufficiat ut subditus possit alteri confi-
teri.* 235

DVB. 2. *An Parochus seu proprius Sacerdos
teneatur semper audire suum subditum,
quando ille vult confiteri.* ibid.

DVB. 3. *Virum ob ignorantiam, malitiam,
revelationem confessionis proprij Sacerdo-
tis, liceat subditis confiteri alteri sine eius
facultate.* ibid.

DVB. 4. *Quinam possint dare potestatem al-
teri confitendi.* 236

DVB. 5. *Virum summus Pontifex possit Reli-
giosis dare potestatem & iurisditionem au-
diendi confessiones quorumvis secularium,
sine licentia Ordinariorum vel Parochorum,
sic ut penitentes non teneantur eadem pec-
cata Parocho confiteri.* ibid.

DVB. 6. *Virum expediat Ecclesie & saluti
animarum, ut Pontifex concedat Religiosis
hanc potestatem & iurisditionem audien-
di confessiones quorumvis secularium, sine
licentia Ordinariorum vel Parochorum.* 237

DVB. 7. *An is qui habet potestatem eligendi
confessorem, possit eligere quemvis.* 240

DVB. 8. *Quanta requiratur scientia in Con-
fessario.* ibid.

DVB. 9. *Virum Confessarius teneatur mone-
re penitentem, quando videt illum versari
in ignorantia iuris vel facti v. g. si aduer-
tat & sciat illum contraxisse matrimonium
in gradu prohibito, sed bona fide. Itẽ, reti-
nere bona fide alienum.* ibid.

DVB. 10. *Ad quid teneatur Sacerdos, quando
ex ignorantia vel negligentia commisit
aliquem errorem in audienda confes-
sione.* 241

DVB. 11. *Quid faciet Confessor, quando pe-
nitens est contrariae opinionis. v. g. Peni-
nitens putat contractum aliquem esse lici-
tum, Confessarius verò illicitum.* ibid.

QVÆSTIO IX.

De Qualitate Confessionis.

- ART. 1.** *Virum confessio possit esse informis.* 241
DVB. 1. *Quibus casibus sit confessio informis.* 242
DVB. 2. *Quibus casibus confessio est inualida ita ut sit repetenda.* 243
- ART. 2.** *Virum Confessio debeat esse integra.* 244
DVB. 1. *Virum aliquando fieri possit confessio non integra, & quibus casibus.* *ibid.*
DVB. 2. *Virum possit absolui ager, qui Confessarium vocauit, & ante eius aduentum vox ei intercipitur? Item: An is, qui non valens confiteri in genere vel specie, solius dedit in extremis signa contritionis: tumdendo pectus, cleuando oculos in calum, &c.* 245
DVB. 3. *Virum teneamur confiteri peccata in precedenti confessione, per obliuionem, vel ignorantiam inculpata omissa.* 246
DVB. 4. *Virum liceat aliquando confiteri nõ integrè ratione casus referuati.* 248
DVB. 5. *Virum, si quis confessus ei, qui habet potestatem absolucendi a referuatis, fuerit oblitus confiteri referuata, maneat referuatio.* 249
DVB. 6. *Virum sola circumstantia mutantes speciem sint confitenda: an etiã aggrauantes.* 250
DVB. 7. *Quenam circumstantia dicantur mutare speciem.* 251
- ART. 3.** *Virum quis per alium vel per scriptum possit confiteri.* *ibid.*
DVB. 1. *Virum Confessio facta Sacerdoti presenti per scripturam vel interpretem, sit Sacramentalis, ita ut accedente absolutione Sacerdotis, sit verum Sacramentum.* *ibid.*
DVB. 2. *Virum obligeamur confiteri per scripturam interpretem, aut prius quando aliter non possumus.* 252
- ART. 4.** *De Conditionibus Confessionis.* *ibid.*
DVB. *Virum omne mendacium in confessione sit peccatum mortiferum.* *ibid.*

QVÆSTIO XI.

De Sigillo Confessionis.

- ART. 1.** *Virum in quolibet casu Sacerdos teneatur celare, qua sub sigillo confessionis accipit.* 253
DVB. 1. *Quo iure teneamur in omni casu hoc secretum seruare.* *ibid.*
DVB. 2. *Virum Sacerdos extra confessionem possit interdum vti scientia ex confessione parata, saltem ad gubernationem.* 254
- ART. 2.** *Quenam cadant sub sigillum confessionis.* *ibid.*
DVB. *An ea peccata qua quis confitetur sine proposito emendationis, cadant sub sigillum confessionis.* 255
- ART. 3.** *Virum solus Sacerdos obligetur sigillo Confessionis.* *ibid.*
- ART. 4.** *Virum ex consensu penitentis possit Sacerdos aperire qua audiuit in confessione.* *ibid.*
- ART. 5.** *Virum, quando Confessarius alia via nouit peccatum, sine ante seu post confessionem, possit illud reuelare.* 256

QVÆSTIO XII.

De Satisfactione, *Qua est tertia pars Sacramenti Penitentiae.* & primò, de eius essentia. *ibid.*

QVÆSTIO XIII.

De Satisfactionis Possibilitate.

- ART. 1.** *Virum possit homo Deo satisfacere.* 257
DVB. 1. *Virum homo possit condignè satisfacere pro culpa mortifera; & pena aeterna.* *ibid.*
DVB. 2. *Virum saltem ex congruo, possumus satisfacere pro culpa letali.* 258
DVB. 3. *Virum pro culpa veniali possumus condignè satisfacere.* *ibid.*
DVB. 4. *Virum possumus condignè satisfacere pro reatu pena temporalis ex peccato remanente.* 259
- ART. 2.** *Virum alius pro alio possit satisfacere.* 261
DVB. 1. *Virum satisfactio vnus valeat alteri ex condigno.* *ibid.*
DVB. 2. *Virum satisfactio, quam alius pro alio suscipit, sit Sacramentalis.* 262

QVÆSTIO XIV.

De Qualitate satisfactionis.

- ART. 1.** *Virum homo possit de vno peccato satisfacere sine alio.* 262
DVB. *Virum expleta satisfactio Sacramentalis in statu mortifero valeat: & si non valeat, virum saltem renouiscat per penitentiam, & charitatem superuenientem.* 263

QVÆSTIO XV.

De his per qua fit satisfactio.

- ART. 1.** *Virum satisfactio debeat fieri per opera penalia.* 263
DVB. 1. *Virum satisfactio debeat fieri per opus aliã indebitum.* 264
DVB. 2. *Virum penitentia sint arbitraria.* *ibid.*
DVB. 3. *An alius Sacerdos possit mutare penitentiam ab alio immutã.* 265
- ART. 2.** *Virum flagella presentis vite sint satisfactoria.* *ibid.*
DVB. *An solum ratione actus interioris penitentia sint ista flagella satisfactoria, an per seipsa.* *ibid.*
- ART. 3.** *An conuenienter enumerentur opera satisfactoria.* 266

QVÆSTIO XVI. 17. 18. 19. 20.

De Potestate Clauium.

De Excommunicatione.

Circa Quaestionem 21. 22. 23. & 24.

- CAP. 1.** *Quid sit excommunicatio, quomplex & quomodo differat ab alijs penis Ecclesiasticis.* 267
DVB. 1. *Quid sit excommunicatio.* *ibid.*
DVB. 2. *Quomplex est excommunicatio.* *ibid.*
- CAP. 2.** *De effectibus excommunicationis.* 268
DVB. 1. *Qui sint effectus excommunicationis Maioris, id est, sententia excommunicationis, sine actus sine passus consideretur: sine quatenus fertur, vel quatenus aliquo contingit.* *ibid.*
DVB. 2. *Qui sint effectus excommunicationis Minoris.* 269

CAP. 3. De potestate excommunicandi. 269
 DVB. 1. Vtrum in Ecclesia sit potestas excommunicandi. ibid.
 DVB. 2. In quibus sit hac potestas. 270
 DVB. 3. Vtrum aliquis seipsum possit excommunicare. ibid.
 DVB. 4. Vtrum excommunicatus possit excommunicare. ibid.
 DVB. 5. Vtrum consuetudo possit excommunicare. ib.
 DVB. 6. Quinam non possint excommunicare. 271
 DVB. 7. Vtrum quis possit alterum excommunicare extra locum suae iurisdictionis. ibid.
 CAP. 4. De causa excommunicationis. ibid.
 DVB. 1. Quale peccatum debet esse ob quod possit quispiam excommunicari. 272
 DVB. 2. An excommunicatio lata contra innocentem secundum allegata & probata, sit valida. ib.
 CAP. 5. Quanam requirantur vt excommunicatio sit valida, & vt incuratur. ibid.
 DVB. 1. Vtrum etiam requiratur aliqua monitio praecedens, &c. ibid.
 DVB. 2. Vtrum, vt quis incurat excommunicationem, requiratur etiam cognitio excommunicationis. 273
 DVB. 3. Vtrum incuratur excommunicatio si alter appellet. 274
 CAP. 6. De vitandis excommunicatis. ibid.
 DVB. 1. Quo iure sint vitandi. ibid.
 DVB. 2. Quam de excommunicatis sint vitandi. ib.
 DVB. 3. In quibus hi excommunicati, scilicet excommunicati denunciati, & notorii percussores Clericorum, sint vitandi. ibid.
 DVB. 4. Quibus casibus predicti excommunicati non sint vitandi. 275
 DVB. 5. Vtrum ipsi excommunicati semper teneantur vitare alios. ibid.
 DVB. 6. Quale peccatum sit versari cum excommunicato; vel excommunicatum versari cum alijs. ibid.
 DVB. 7. Qualem excommunicationem incurrit participantis. 276
 CAP. 7. De absolutione ab excommunicatione. ibid.
 DVB. 1. Quis possit absolueri ab excommunicatione minore. ibid.
 DVB. 2. Quis possit a maiore absolueri. ibid.
 DVB. 3. Quando Superior possit absolueri ab excommunicatione reservata Superiori. 277
 DVB. 4. Quanam est forma absoluedi ab excommunicatione. ibid.
 DVB. 5. Vtrum absolutio non satisfacta parte sit irrita? v.g. Si sis excommunicatus ob furtum, vel ob non solutas decimas, an absolutio data ante restitutionem, vel solutionem, sit valida. 278

De Suspensione.

CAP. I. De natura Suspensionis. ibid.
 DVB. 1. Quid sit suspensio, & quotuplex. ibid.
 DVB. 2. Quinam possint suspendere. ibid.
 DVB. 3. Qua culpa requiratur ad suspensionem. ib.
 CAP. 2. De varijs modis suspensionis. 279
 CAP. 3. Quibus modis suspensio ipsa suspendatur, seu impediatur, ita vt effectum non habeat. 280
 CAP. 4. De absolutione a suspensione. ibid.
 DVB. 1. Quomodo tollatur suspensio. ibid.
 DVB. 2. Quis possit absolueri a suspensione. ibid.

De Interdicto.

CAP. I. Quid sit Interdictum, & quotuplex. 281

DVB. 1. Quid sit interdictum, & quomodo dividatur. ibid.
 DVB. 2. Quale peccatum requiratur vt possit fieri interdictum. 282
 CAP. 2. De effectibus interdicti, qui, & quot sint. ibid.
 CAP. 3. De potestate interdicti, eiusque obligatione. 283
 DVB. 1. Qui possint interdicere, & qui interdicti. ib.
 DVB. 2. Vtrum is, qui sententiam interdicti pronuntiat, teneatur illud seruare. ibid.
 DVB. 3. Vtrum omne interdictum sit seruandum. ibid.
 DVB. 4. Quale peccatum sit violare interdictum. ib.
 CAP. 4. De penis violentum interdictum. 284
 DVB. 1. Quas penas incurrant Clerici violentes interdictum. ibid.
 DVB. 2. Vtrum Clericus non seruans in interdicto moderationem Capituli Alma, incurrat irregularitatem. ibid.
 CAP. 5. De absolutione & suspensione interdicti. ibid.
 DVB. 1. A quo tollatur interdictum absolute latum, & quomodo. ibid.
 DVB. 2. Quomodo suspendatur interdictum. ibid.

De Irregularitate.

CAP. I. De Irregularitate in genere. 285
 DVB. 1. Quid sit irregularitas. ibid.
 DVB. 2. Vtrum contrahatur irregularitas si crimen vel causa, vnde oritur, sit occulta, vel paucis cognita. ibid.
 DVB. 3. Vtrum ad irregularitatem, quae in penam delicti est constituta, sufficiat culpa venialis. 286
 DVB. 4. Qui sint effectus sententiae irregularitatis, latae a iure vel ab homine. ibid.
 CAP. 2. De irregularitate pronouiente ex defectu lenitatis, seu ex hominis occasione vel mutilatione iusta &c. 287
 DVB. 1. Vtrum occidens inuasorem, si poterat fuga euadere, fiat irregularis. ibid.
 DVB. 2. Vtrum is qui in aliquo casu tenetur defendere proximum aut reipub. incurrat irregularitatem, si occiderit. ibid.
 DVB. 3. Vtrum fiat irregularis, qui pro necessaria bonorum defensione alterum occidit. ibid.
 DVB. 4. Vtrum sit irregularis, qui parantem infidias occidit, praeueniendo inuasionem. 288
 DVB. 5. Quinam efficiantur irregulares ex occasione iudiciaria. ibid.
 DVB. 6. Quis possit dispensare in hac irregularitate. 289
 CAP. 3. De irregularitate ex homicidio voluntario proprie dicto. ibid.
 DVB. 1. Quando multi concurrunt ad vnius occasionem, quinam efficiantur irregulares. ibid.
 DVB. 2. Vtrum mandans homicidium semper fiat irregularis. 290
 DVB. 3. Vtrum consentiens sit irregularis. ibid.
 DVB. 4. Vtrum non impediens homicidium sit irregularis. 291
 CAP. 4. De irregularitate qua prouenit ex homicidio vel mutilatione casuali. ibid.
 DVB. 1. Quinam contrahant irregularitatem, ex homicidio vel mutilatione, quam casu inferunt. ibid.
 DVB. 2. Quis possit dispensare in homicidio voluntario, vel casuali. ibid.

- CAP. 5. De irregularitate ex delicto notorio & infamia.** 291
DVB. 1. Quinā ratione delicti fiat irregularis. 292
DVB. 2. Quis possit in hac irregularitate dispensare. ibid.
- CAP. 6. De irregularitate ex delicto circa Sacramenta.** 293
DVB. 1. Vtrum repetens Sacramentum quod im-
 primit characterem, sit irregularis. ibid.
DVB. 2. Quinam ex indebita receptione, vel vsu ordi-
 num fiant irregulares. ibid.
DVB. 3. Vtrum ex indebita ordinatione fiat quis
 irregularis. ibid.
DVB. 4. Vtrum, quando quis suscipiendo Ordinem
 presbyteratus, ante legitimam aetatem, vel extra
 statuta tempora, incurrit suspensionem, fiat irre-
 gularis, si celebret cum Episcopo. 294
- CAP. 7. De irregularitate ex defectu corporis.** ibid.
DVB. 1. Quis defectus corporis faciat irregularē. ib.
DVB. 2. Quis dispense in hac irregularitate. ibid.
- CAP. 8. De irregularitate ex bigamia.** 295
DVB. 1. Quis dicatur Bigamus, seu Digamus. ibid.
DVB. 2. Quotuplex sit Bigamia. ibid.
DVB. 3. Quomodo auferatur hac irregularitas. ib.
- CAP. 9. De irregularitate illegitimorum.** 296
DVB. 1. Quis dicatur illegitimus. ibid.
DVB. 2. Vtrum censeatur illegitimus, cuius parentes
 ante conceptionem castitatem voverant. ibid.
DVB. 3. Vtrū illegitimus teneatur credere matri
 asserenti ipsum esse illegitimum. ibid.
DVB. 4. Quomodo tollatur hoc impedimentū. ibid.
- De Indulgentiis.
 Circa quaestionem 25. 26. & 27.
- CAP. 1. De potestate conferendi Indulgentias.** 297
DVB. 1. Vtrum in Ecclesia sit potestas conferendi
 Indulgentias. ibid.
DVB. 2. Vtrum in Ecclesia sit aliquis thesaurus sa-
 tisfactionum, ex meritis & satisfactionibus Chri-
 sti & Sanctorum, cuius dispensatio in concedendis
 Indulgentiis interueniat. 299
DVB. 3. Quinam in Ecclesia habeant potestatem
 conferendi Indulgentias. 300
DVB. 4. Vtrum is qui iure potestatem non habet In-
 dulgentias conferendi, possit hanc consuetudine
 obtinere. 301
- CAP. 2. Quid sint Indulgentia.** ibid.
DVB. 1. Vtrum concessio Indulgentiarum formaliter
 sit absolutio à penis debitis; an solutio pro
 ipsa ex thesauro Ecclesie. ibid.
DVB. 2. Vtrū Pontifex possit viuis dare Indulgentiam
 per solam solutionem ex thesauro Ecclesie
 sine iuridica absolutione. 302
- CAP. 3. De effectu Indulgentiarum.** ibid.
DVB. 1. Vtrum Indulgentia solum valeant, ad remissionem
 penitentiae iniunctae, an etiam ad remissionem
 eius quae erat iniungenda: & consequenter,
 an valeant ad remissionem poenae purgatorij,
 quae poena iniungenda respondet. ibid.
DVB. 2. Vtrum penitens per Indulgentias liberetur
 ab implenda penitentia, quam confessarius im-
 posuit. 303
DVB. 3. Vtrum Indulgentia tantum valeant, quan-
 tum sonant. 304
DVB. 4. Quomodo intelligenda sint ille Indulgentiarum
 forma, quibus conceduntur centum aut mille
 anni, aut decem millium annorum Indulgentia. ib.
DVB. 5. Vtrū sit aliquod discrimen inter Indulgentiam
 plenam pleniorē, plenissimam. ibid.
DVB. 6. Vtrum sit discrimen inter Indulgentias
 plenariam & Inbilium. ibid.
- CAP. 4. De causa Indulgentiarum.** ibid.
DVB. 1. Vtrum requiratur iusta causa, vt Indulgentia
 constet. ibid.
DVB. 2. Vtrum quavis causa pia censeatur iusta ad
 quantumvis magnam Indulgentiam. ibid.
DVB. 3. Vnde spectanda sit magnitudo causae, ob
 quam dantur Indulgentiae. 305
- CAP. 5. De Indulgentiis defunctorum.** 306
DVB. 1. Vtrum Indulgentia prosint defunctis. ib.
DVB. 2. Quomodo Indulgentia defunctis concedantur.
 ibid.
DVB. 3. Vtrum Indulgentia defunctis per modum
 suffragij concessa, valeant illis ex condigno, certa
 quae lege; an tantum ex congruo, nempe si Deus
 acceptauerit. ibid.
- CAP. 6. De Indulgentiis viuorum.** 307
DVB. 1. Vtrum hoc opus debeat fieri in statu gratiae.
 ibid.
DVB. 2. Vtrum Indulgentia reuiscant, id est, vtrū
 is, qui eas percepit in statu peccati mortiferi, fructum
 consequatur, quando resurgit. ibid.
DVB. 3. Vtrum culpa venialis impediatur fructum In-
 dulgentiarum. 308
DVB. 4. Vtrū prater statū gratiae in suscipiente, re-
 quiratur praeterea sollicitudo & diligentia satis-
 faciendi pro peccatis per condignam penitentiam,
 petendo eā iniungi à Confessario, vel sponte as-
 sumendo. ibid.
DVB. 5. Vtrum requiratur confessio re ipsa, an in
 voto tantum. ibid.
DVB. 6. Vtrū necesse sit totum opus praescriptū ex-
 plere: an saltem, qui partem operis explet, non
 etiam partem indulgentiae consequatur. 309
DVB. 7. Vtrum alius pro alio possit facere opus In-
 dulgentiae consequenda praescriptum. ibid.
DVB. 8. Vtrum necesse sit eum in statu gratiae esse,
 qui pro alio Indulgentiam quaerit seu obtinet co-
 cedente id formula. ibid.
DVB. 9. Vtrum eadem Indulgentia possit saepius ob-
 tineri. ibid.
DVB. 10. Quomodo intelligenda sint quaedam privilegia,
 quae in Inbilis conceduntur de facultate eli-
 gendi Confessorē, qui possit absoluerē à reseruatis
 & censuris, dispensare in votis. &c. ibid.
- De Purgatorio.
- CAP. 1. De loco Purgatorij.** 310
DVB. 1. An post hanc vitam sit aliquis purgatorius
 animarum locus. ibid.
DVB. 2. Vbi sit purgatorium. 311
- CAP. 2. De poena purgatorij.** 312
DVB. 1. Quas poenas patiantur anima in purgato-
 rio. ibid.
DVB. 2. Vtrū poena purgatorij sit grauisima. 313
DVB. 3. Vtrum anima in purgatorio à demonibus
 torqueantur. 314
DVB. 4. Quamdiu durent poena purgatorij. ibid.
- CAP. 3. De conditione animarū purgandarum.** ibid.
DVB. 1. Vtrum possint ibi mereri vel demereri. ib.
DVB. 2. Vtrū anima sint certa de sua salute. 315
DVB. 3. Quando & quomodo anima iudicetur. ib.
DVB. 4. Vtrum anima possint egredi à suis rece-
 ptaculis. 316
- CAP. 4. De Suffragiis pro defunctis.** ibid.
DVB. 1. Vtrum Ecclesia suffragia prosint defun-
 ctis. 317
DVB. 2. Vtrū omnibus defunctis suffragia prosint. ib.
DVB. 3. Vtrū Sancti in caelis orēt pro defunctis. 318
- De Sa-

De Sacramento extremæ vnctionis.

CAP. 1. De essentialibus eius Sacramenti. 318

DVB. 1. Vtrum extrema vnctio sit verum notū legis Sacramentum. ibid.

DVB. 2. Vtrum extrema vnctio sit vnum Sacramentum. 320

DVB. 3. Vtrum hoc Sacramentum fuerit à Christo institutum. ibid.

DVB. 4. Vtrum materia huius Sacramenti sit oleū ab Episcopo consecratum. ibid.

DVB. 5. Vtrum hæc benedictio sit necessaria ad essentiam huius Sacramenti. 321

DVB. 6. Vtrum hæc forma sit conueniens: Per istam sanctam vnctionem, & suam pijsimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquisti per visum, &c. ibid.

DVB. 7. Vtrum sit necessarium vt hæc forma sit deprecatoria, præsertim cum nulla aliorum Sacramentorum talis sit. ibid.

CAP. 2. De effectu huius Sacramenti. 322

DVB. 1. An hoc Sacramentū semper conferat sanitatē corporis, quando id expedit saluti anime. ib.

DVB. 2. Quæ sint illæ reliquæ peccatorum quas hoc Sacramentum dicitur abstergere. ibid.

CAP. 3. De Ministro huius Sacramenti. 323

DVB. 1. Quis sit Minister huius Sacramenti. ibid.

DVB. 2. An liceat cuius Sacerdoti hoc Sacramentum administrare. ibid.

CAP. 4. De suscipientibus hoc Sacramentum. ibid.

DVB. 1. Quibus hoc Sacramentū conferri debeat. ib.

DVB. 2. Quæ partes corporis sint vngendæ in hoc Sacramento. 324

DVB. 3. Cùm adhibentur septem vnctiones, in quâ tandem detur gratia. 325

DVB. 4. Vtrum extrema vnctio possit iterari. ibid.

De Sacramento Ordinis.

A quæst. 34. vsque ad quæst. 40. inclusiuè.

CAP. 1. De essentialibus huius Sacramenti. 326

DVB. 1. Vtrum in Ecclesia debeat esse Ordo. ibid.

DVB. 2. Vtrum conuenienter Ordo definiatur à Magistro in 4. Sententiarum. ibid.

DVB. 3. Vtrum Ordo sit potius ordinatio, sit Sacramentum. ibid.

DVB. 4. Vtrum forma huius Sacramenti conuenienter exprimat. 327

DVB. 5. Vtrum hoc Sacramentū habeat materiā. ib.

DVB. 6. Vtrum impositio manuum Episcopi sit necessaria ad essentiam Ordinis Sacerdotalis. ibid.

DVB. 7. Vtrum contractus materia sit necessarius ad essentiam huius Sacramenti. 329

CAP. 2. De effectu huius Sacramenti. ibid.

DVB. 1. Vtrum in Sacramento Ordinis conferatur gratia & character: & an character Ordinis supponat characterem baptismi. ibid.

DVB. 2. Vtrum character Ordinis supponat characterem Confirmationis. 330

DVB. 3. Vtrum character vnius ordinis supponat characterem alterius. ibid.

CAP. 3. De distinctione Ordinum. ibid.

DVB. 1. Quot sint ordines. ibid.

DVB. 2. Vtrum ordines debeant distingui per sacros & non sacros. 331

DVB. 3. Vtrum actus ordinis conuenienter assignentur, huc, que sint singulorū ordinum officia. 332

CAP. 4. An singuli ordines sint Sacramenta gratiam conferentia. 333

DVB. 1. Vtrum ordinatio Episcopi sit Sacramentum conferens gratiam. ibid.

DVB. 2. Vtrum Episcopus Iure diuino sit maior, seu superior Presbytero. ibid.

DVB. 3. Vtrum Diaconatus & Subdiaconatus sint Sacramenta. 334

DVB. 4. Vtrum Minores ordines sint Sacramenta. 335

CAP. 5. De suscipientibus & conferentibus hoc Sacramentum. 336

DVB. 1. Quales debeant esse qui hoc Sacramentum suscipiant. ibid.

DVB. 2. Vtrum solus Episcopus Sacramentum ordinis conferat. ibid.

CAP. 6. De impedimentis ordinum. 337

DVB. 1. Vtrum sexus feminæ ordinis susceptione impediatur. ibid.

DVB. 2. Vtrum pueri, & carentes vsu rationis, sint ordinum capaces. ibid.

De Sacramento Matrimonij.

CAP. 1. De matrimonio secundum se considerato, quantum est officium naturæ. 338

DVB. 1. Quid sit matrimonium. ibid.

DVB. 2. An matrimonium sit Iuris naturæ: eiusque vsus sit licitus. ibid.

DVB. 3. Vtrum matrimonium sit præceptum. 339

DVB. 4. Vtrum Polygamia qua plures vxores successiuè habentur, sit permissa. 340

DVB. 5. Vtrum Polygamia plurius virorum sit permissa. ibid.

DVB. 6. Vtrum Polygamia plurius vxorum sit permissa. 341

DVB. 7. Vtrum ante Christum concessa fuerit plurius vxorum Polygamia. 342

CAP. 2. De matrimonio generatim considerato, vt est Sacramentum. 343

DVB. 1. Vtrum matrimonium inter fideles tempore legis Evangelicæ sit Sacramentum gratiam conferens. ibid.

DVB. 2. Vtrum matrimonium ante Christi aduentum, vel etiam modo, inter infideles contractum sit Sacramentum. 346

DVB. 3. Vtrum matrimonia infidelium fiant Sacramenta quando baptizantur. ibid.

DVB. 4. Vtrum matrimonium fidelis cum infideli cessante lege Ecclesiastica qua irritatur, sit Sacramentum. 347

DVB. 5. Vtrum matrimonium, quod non est complexu coniugali consummatum, sit Sacramentum. ibid.

DVB. 6. Vtrum matrimonium sine benedictione sacerdotali contractum, sit Sacramentum. 348

DVB. 7. Vtrum matrimonium contractū per Procuratores, sit Sacramentum. 350

DVB. 8. Qualis est ista gratia qua per Sacramentū matrimonij conferatur. ibid.

CAP. 3. De sponsalibus. ibid.

DVB. 1. Quid sint sponsalia. ibid.

DVB. 2. Quam requirantur ad sponsalia. ibid.

DVB. 3. Vtrum sponsalia contracta per Procuratores sint valida? item, an clandestina sponsalia, quæ nullo teste fiunt, sint valida. 351

DVB. 4. Quomodo contractus sponsalium obliget? & an Ecclesia possit cogere eum, qui sponsalia contraxit, vt promissum impleat. 352

DVB. 5. Quibus modis sponsalia dissoluantur. ibid.

DVB. 6. Vtrum sponsalia sine Iudicis auctoritate possint dissolui. 353

DVB. 7. Quomodo sponsalia transeant in matrimonium. 354

- CAP. 4. De consensu necessario ad matrimonium.** 354
DVB. 1. Qualis consensus sit necessarius ad matrimonium. ibid.
DVB. 2. Vtrum nullo modo sine consensu possit fieri matrimonium. 355
DVB. 3. Vtrum in matrimonio duo illi consensus debeant simul concurrere. ibid.
DVB. 4. Quod sit obiectum consensus necessarij ad contractum matrimonij, in quod oporteat consentire. ibid.
DVB. 5. Vtrum conditio posita in contractu viriet consensus. 356
DVB. 6. Vtrū iste consensus per verba de presenti, cum conditione de futuro faciat matrimonium simul ac ponitur conditio: an verò requiratur novus consensus expressus de presenti. 357
DVB. 7. Vtrum consensus metu extortus sufficiat ad matrimonium. 358
DVB. 8. Vtrum matrimonium graui metu contractū, sit irritum Iure diuino naturali, an solum Ecclesiastico. ibid.
DVB. 9. Vtrum matrimonium, quod diximus esse irritū, eò quod sit metu graui contractum, accedente copula cum affectu maritali, confirmetur. 359
DVB. 10. Vtrum requiratur consensus parentum vt matrimonium validè contrahatur. 360
- CAP. 5. De bonis matrimonij & speciatim de insolubilitate ratione Sacramenti.** ibid.
DVB. 1. Vtrum matrimonium consummatum in veteri lege fuerit solubile per libellū repudij. ibid.
DVB. 2. Vtrum Gentibus fuerit tunc temporis permillum repudium. 361
DVB. 3. Vtrum adhuc apud Iudaeos & gentiles repudium sit permillum. ibid.
DVB. 4. Vtrum in noua lege matrimonium infidelium possit dissolui, si alter conuertatur ad fidem, altero nolente conuerti. 362
DVB. 5. Quando hoc matrimonium soluat. ibid.
DVB. 6. Vtrum matrimonium fidelium nondum consummatum, aliquando solui possit. 363
DVB. 7. Quo iure matrimonium ratum soluat per professionem. ibid.
DVB. 8. Vtrum matrimonium ratum possit in aliquo alio casu solui per Ecclesie dispensationem. ibid.
DVB. 9. Quantum temporis concessum est coniugibus post contractū vt possint ingredi religionē. 364
DVB. 10. Vtrum matrimonium fidelium consummatum possit aliquo modo solui quoad vinculum, sic, vt vtrique liceat aliud inire. ibid.
DVB. 11. Vtrum possit aliquando fieri diuortium quoad torū & cohabitationē, inter cōiuges. 365
DVB. 12. Vtrum coniux innocens teneatur dimittere coniugem fornicantem. 366
DVB. 13. Vtrum factō diuortio, possit innocens sibi reconciliare dimissum. ibid.
DVB. 14. Vtrum factō diuortio si innocens fornicetur, teneatur coniugem dimissum sibi reconciliare. ibid.
DVB. 15. Quibus casibus fiat illicitum diuortium in causa fornicationis. ibid.
DVB. 16. Quando studio maioris perfectionis sit diuortium, quidnam secundam Iura obseruari debeat. ibid.
- CAP. 6. De fide & prole.** ibid.
DVB. 1. Vtrum coniuges teneantur sibi mutuo debitorum reddere. 367
DVB. 2. Quenam sint causae iusta negandi debitorum. ibid.
- DVB. 3.** Vtrum coniux occultè fornicatus possit petere debitum coniugale. 368
DVB. 4. Vtrum maritus possit petere & reddere, dum dubitat de matrimonij veritate. ibid.
DVB. 5. An coniux, qui continentiam vouit, possit petere & reddere. 369
DVB. 6. Vtrū coniuges teneantur simul cohabitare, & se mutuo adiuuare in familia administranda. 370
DVB. 7. Vtrum vxor teneatur sequi virum. ibid.
DVB. 8. Vtrum ea quae vxor lucratur, sint in potestate viri, an vxoris. ibid.
DVB. 9. Vtrum maritus possit vxorē verberare. ib.
DVB. 10. De prole. ibid.
- CAP. 7. De impedimentis matrimonij.** ibid.
DVB. 1. Quotuplicia sint matrimonij impedimenta. ibid.
DVB. 2. Quomodo Ecclesia potuerit impedimenta matrimonij statuere, cum sit Sacramentū, in quo nihil ipsa mutare potest. 371
DVB. 3. Vtrum potestas ciuili possit matrimonium impedimentum dirimens constituere. ibid.
DVB. 4. Quis possit in matrimonij impedimentis dispensare. ibid.
DVB. 5. Quid faciendum est, si matrimonium cum impedimento contractum est. ibid.
- CAP. 8. De errore persona, & conditionis seruilis.** 372
DVB. 1. Vtrum error persona matrimonium dirimat. ibid.
DVB. 2. Vtrum error conditionis seruilis dirimat coniugium. ibid.
DVB. 3. Vtrum serui possint contrahere inuitis dominis. 373
- CAP. 9. De impedimento voti & ordinis sacri.** ibid.
DVB. 1. An votum dirimat matrimonium. ibid.
DVB. 2. Vtrū votū solemne castitatis hanc vim dirimendi matrimonij habeat Iure diuino, an duntaxat Ecclesiastico. 374
DVB. 3. Vtrum ordo sacer sit impedimentum dirimens. ibid.
DVB. 4. Vtrum ordo sacer dirimat matrimonium ratione sui, an solum ratione voti solennis adiuncti. 375
DVB. 5. Vtrum hoc impedimentum sit Iuris diuini, an Ecclesiastici. ibid.
- CAP. 10. De impedimento cognationis, affinitatis, & iustitiae publicae honestatis.** ibid.
DVB. 1. Quid sit consanguinitas, & quomodo suis gradibus distinguatur. ibid.
DVB. 2. Quinam gradus iure natura dirimant matrimonium. 376
DVB. 3. Quinam gradus consanguinitatis absolute dirimant matrimonium, siue Iure natura, siue Ecclesiastico. 377
DVB. 4. Quid sit affinitas. 378
DVB. 5. Quoto gradu dirimat affinitas matrimonium. ibid.
DVB. 6. Quinam gradus affinitatis Iure natura efficiant matrimonium irritum. ibid.
DVB. 7. Vtrum cognatio spiritalis quae nascitur ex Baptismo vel Confirmatione, sit impedimentum dirimens, & inter quos. 379
DVB. 8. Quandonam à Patris contrahatur haec affinitas. ibid.
DVB. 9. Vtrum cognatio legalis sit impedimentum dirimens, & quousque. 380
DVB. 10. Vtrum impedimentum iustitiae publicae honestatis matrimonium dirimas. ibid.